

Zbiór Orzeczeń

POSTANOWIENIE PREZESA TRYBUNAŁU

z dnia 3 marca 2022 r.*

Interwencja – Artykuł 40 statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej –
Wniosek złożony przez Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki
Bezpieczeństwa – Interes w rozstrzygnięciu sprawy – Dopuszczenie

W sprawie C-551/21

mającej za przedmiot skargę o stwierdzenie nieważności na podstawie art. 263 TFUE, wniesioną
w dniu 7 września 2021 r.,

Komisja Europejska, którą reprezentowali A. Bouquet, B. Hofstätter, T. Ramopoulos
i A. Stobiecka-Kuik, w charakterze pełnomocników,

strona skarżąca,

przeciwko

Radzie Unii Europejskiej, którą reprezentowali A. Antoniadis, F. Naert i B. Driessen,
w charakterze pełnomocników,

strona pozwana,

popieranej przez:

Republikę Czeską, którą reprezentowali M. Smolek, O. Šváb, J. Vlácil i K. Najmanová,
w charakterze pełnomocników,

Republikę Francuską, którą reprezentowali A.-L. Desjonquères i J.-L. Carré, w charakterze
pełnomocników,

Węgry, które reprezentowali M.Z. Fehér i K. Szíjjártó, w charakterze pełnomocników,

Królestwo Niderlandów, które reprezentowali M.K. Bulterman i J. Langer, w charakterze
pełnomocników,

Republikę Portugalską, którą reprezentowali M. Pimenta, P. Barros da Costa i J. Ramos,
w charakterze pełnomocników,

interwencji,

* Język postępowania: angielski.

PREZES TRYBUNAŁU,

uwzględniając wniosek C. Lycourgos, sędziego sprawozdawcy,

po wysłuchaniu J. Kokott, rzecznik generalnej,

wydaje następujące

Postanowienie

- 1 W swojej skardze Komisja Europejska wnosi o stwierdzenie nieważności art. 2 decyzji Rady (UE) 2021/1117 z dnia 28 czerwca 2021 r. w sprawie podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, i tymczasowego stosowania Protokołu wykonawczego do Umowy o partnerstwie w sprawie połowów między Republiką Gabońską a Wspólnotą Europejską (2021–2026) (Dz.U. 2021, L 242, s. 3), oraz wyznaczenia przez Radę Unii Europejskiej, za pośrednictwem jej przewodniczącego i na podstawie tego przepisu, ambasadora Portugalii jako osoby umocowanej do podpisania tego protokołu.
- 2 W uzasadnieniu skargi o stwierdzenie nieważności Komisja twierdzi w szczególności, że praktyka Rady polegająca na wyznaczaniu przez jej przewodniczącego osoby uprawnionej do podpisania umowy międzynarodowej w imieniu Unii Europejskiej narusza przyznaną Komisji w art. 17 ust. 1 TUE prerogatywę do zapewnienia zewnętrznej reprezentacji Unii w dziedzinach, które nie wchodzą w zakres wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (zwanej dalej „WPZiB”).
- 3 Pismem złożonym w sekretariacie Trybunału w dniu 6 stycznia 2022 r. Wysoki Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa (zwany dalej „wysokim przedstawicielem”) wniósł o dopuszczenie go do sprawy w charakterze interwenienta popierającego żądania Komisji na podstawie art. 40 statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej i art. 130 regulaminu postępowania przed Trybunałem.
- 4 Na poparcie swego wniosku o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta wysoki przedstawiciel podnosi przede wszystkim, że należy on do „instytucji Unii” w rozumieniu art. 40 akapit pierwszy statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz, tytułem ewentualnym, że należy go uznać za „organ” lub „jednostkę organizacyjną” Unii w rozumieniu art. 40 akapit drugi tego statutu i za osobę mogącą uzasadnić „interes w rozstrzygnięciu sprawy” w rozumieniu tego przepisu. W tym względzie wysoki przedstawiciel zauważa, że oceny dokonane przez Trybunał w wyroku, który ma zostać wydany, dotyczące prerogatywy, na którą powołuje się Komisja, będą miały zastosowanie, mutatis mutandis, do podobnej prerogatywy, jaką posiada wysoki przedstawiciel, na mocy art. 27 ust. 2 TUE, w dziedzinie wchodzącej w zakres WPZiB.
- 5 Pismem złożonym w sekretariacie Trybunału w dniu 13 stycznia 2022 r. Komisja wniosła o uwzględnienie rzeczzonego wniosku o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta.
- 6 Pismem złożonym w sekretariacie Trybunału w dniu 21 stycznia 2022 r. Rada wniosła o oddalenie wspomnianego wniosku o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta.

- 7 Rada uważa, że wysoki przedstawiciel nie jest „instytucją Unii” w rozumieniu art. 40 akapit pierwszy statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz że niezależnie od okoliczności, iż należy go uznać za objętego pojęciem „organu lub jednostki organizacyjnej Unii” w rozumieniu art. 40 akapit drugi tego statutu, nie może on uzasadnić „interesu w rozstrzygnięciu sprawy” w rozumieniu tego ostatniego postanowienia.
- 8 Rada zauważa w szczególności, że w niniejszej sprawie spór nie dotyczy WPZiB i że w związku z tym rozstrzygnięcie Trybunału nie może mieć wpływu na sytuację prawną wysokiego przedstawiciela. Ponadto sytuacja wysokiego przedstawiciela względem Rady jest odmienna od sytuacji Komisji. W tym względzie Rada podnosi, że zgodnie z art. 27 ust. 1 TUE wysoki przedstawiciel przewodniczy Radzie do Spraw Zagranicznych i w związku z tym może sam wyznaczyć osobę uprawnioną do podpisania umowy międzynarodowej w dziedzinie wchodzącej w zakres WPZiB. Sytuacja prawna wysokiego przedstawiciela różni się zatem od sytuacji prawnej, w jakiej znajduje się Komisja, gdy – jak w niniejszej sprawie – umowa międzynarodowa jest zawierana w sprawie spoza obszaru WPZiB.

W przedmiocie wniosku o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta

- 9 Artykuł 40 akapit pierwszy statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej stanowi, że państwa członkowskie i instytucje Unii mogą interweniować w sprawach rozpatrywanych przez Trybunał.
- 10 Instytucjami Unii, w rozumieniu tego przepisu, są tylko te, które zostały wyczerpująco wymienione w art. 13 ust. 1 TUE (postanowienie prezesa Trybunału z dnia 29 lipca 2019 r., Komisja i Rada/Carreras Sequeros i in., C-119/19 P, niepublikowane, EU:C:2019:658, pkt 6 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 11 W konsekwencji, ponieważ wysoki przedstawiciel nie został wymieniony w art. 13 ust. 1 TUE, nie można go uznać za „instytucję Unii”. Nie może on zatem powoływać się na taki status w celu dochodzenia prawa do złożenia interwencji w niniejszej sprawie (postanowienie prezesa Trybunału z dnia 29 lipca 2019 r., Komisja i Rada/Carreras Sequeros i in., C-119/19 P, niepublikowane, EU:C:2019:658, pkt 7 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 12 W tych okolicznościach należy zbadać, czy w niniejszej sprawie wysoki przedstawiciel może być dopuszczony do udziału w postępowaniu w charakterze interwenienta na poparcie żądań Komisji na podstawie art. 40 akapit drugi statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, jak zauważa on tytułem ewentualnym.
- 13 Zgodnie z art. 40 akapit drugi zdanie pierwsze tego statutu, prawo do interwencji w sprawie rozpatrywanej przez Trybunał przysługuje „organom i jednostkom organizacyjnym Unii i każdej innej osobie”, jeżeli mogą one uzasadnić „interes w rozstrzygnięciu sprawy”. Zdanie drugie tego akapitu drugiego wyklucza udział „osób fizycznych i prawnych” w sprawach między państwami członkowskimi, między instytucjami Unii lub między państwami członkowskimi a instytucjami Unii. Na podstawie brzmienia i systematyki tego ostatniego przepisu należy uznać, że takie wyłączenie nie ma zastosowania do „organów i jednostek organizacyjnych Unii” (postanowienie prezesa Trybunału z dnia 17 września 2021 r., Parlament/Komisja, C-144/21, EU:C:2021:757, , pkt 6-8).

- 14 Mając na względzie mandat, nierozzerwalnie związany z funkcjonowaniem Unii, przyznany wysokiemu przedstawicielowi zgodnie z art. 27 TUE, a w szczególności fakt, że opierając się na Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych (ESDZ), zgodnie z art. 27 ust. 3 TUE, jest on prawnie odrębny, wysoki przedstawiciel powinien być traktowany jak „organy i jednostki organizacyjne Unii” do celów stosowania art. 40 akapit drugi statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Dlatego też w świetle orzecznictwa, o którym mowa w poprzednim punkcie, wysoki przedstawiciel może interweniować w sporze między Komisją a Radą, pod warunkiem że może on uzasadnić „interes w rozstrzygnięciu sprawy”.
- 15 Co się tyczy istnienia takiego interesu, należy przypomnieć, że pojęcie „interesu w rozstrzygnięciu sprawy” w rozumieniu wspomnianego art. 40 akapit drugi należy rozumieć jako bezpośredni i faktyczny interes w rozstrzygnięciu co do samych żądań, a nie jako interes w odniesieniu do podniesionych zarzutów lub argumentów. Przez „rozstrzygnięcie sprawy” należy bowiem rozumieć oczekiwane orzeczenie kończące postępowanie w sprawie, i to w taki sposób, w jaki jest ono ujęte w sentencji wyroku, który ma zostać wydany (postanowienie prezesa Trybunału z dnia 17 września 2021 r., Parlament/Komisja, C-144/21, EU:C:2021:757, , pkt 10).
- 16 W odniesieniu do wniosków o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta organów i jednostek organizacyjnych Unii, warunek dotyczący istnienia bezpośredniego i faktycznego interesu musi być stosowany w sposób odzwierciedlający specyficzny charakter mandatu, który tego rodzaju wnioskodawca ma wykonywać na mocy prawa Unii (zob. podobnie postanowienie prezesa Trybunału z dnia 17 września 2021 r., Parlament/Komisja, C-144/21, EU:C:2021:757, , pkt 11, 12).
- 17 W niniejszej sprawie należy zauważyć, że art. 27 ust. 2 TUE upoważnia wysokiego przedstawiciela do reprezentowania Unii w dziedzinach wchodzących w zakres WPZiB.
- 18 Komisja ze swej strony zapewnia reprezentację Unii na zewnątrz poza ramami WPZiB i innymi przypadkami przewidzianymi w traktatach, zgodnie z art. 17 ust. 1 zdanie szóste TUE.
- 19 W niniejszej sprawie spór dotyczy w szczególności kwestii, czy z zadania polegającego na zapewnieniu reprezentacji Unii na zewnątrz, o którym mowa w art. 17 ust. 1 zdanie szóste TUE, wynika, że to do Komisji, a nie do przewodniczącego Rady, należy wyznaczenie, w celu zawarcia umowy międzynarodowej w imieniu Unii, osoby uprawnionej do podpisania tej umowy.
- 20 Ocena Trybunału dotycząca tej kwestii prawa instytucjonalnego nie tylko przesądzi o treści rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie, ale będzie miała również decydujący wpływ, mutatis mutandis, na wybór stosowanej procedury oraz na kompetencje wykonywane przez wysokiego przedstawiciela, w przypadku gdy ma zostać podpisana umowa międzynarodowa w dziedzinie wchodzącej w zakres WPZiB. Podobnie bowiem jak Komisja w dziedzinach niewchodzących w zakres WPZiB, wysoki przedstawiciel jest upoważniony do reprezentowania Unii w sprawach związanych z WPZiB.
- 21 Prawdą jest, że w niniejszej sprawie wysoki przedstawiciel opiera swój interes w rozstrzygnięciu sprawy na analogicznej prerogatywie dotyczącej reprezentowania Unii na podstawie art. 27 ust. 2 TUE w stosunku do prerogatywy, która przysługuje Komisji na podstawie art. 17 ust. 1 TUE do celów reprezentowania Unii w sprawach niewchodzących w zakres WPZiB, gdy tymczasem jedynie ta ostatnia prerogatywa jest przedmiotem niniejszej sprawy. Należy jednak podkreślić, że ów interes wysokiego przedstawiciela w rozstrzygnięciu sprawy nie opiera się na okoliczności, że znajduje się on w tej samej sytuacji co Komisja w jednym lub kilku podobnych

przypadkach, lecz – jak stwierdzono w poprzednim punkcie – na okoliczności, że rozstrzygnięcie sprawy pozwoli na określenie zakresu jego roli i kompetencji, które wywodzi on z prawa pierwotnego, w odniesieniu do podpisania każdej umowy międzynarodowej zawartej przez Unię w dziedzinie wchodzącej w zakres WPZiB.

- 22 Biorąc pod uwagę ogólny zakres interesu, na który powołuje się wysoki przedstawiciel, jak również fakt, że jest on co do zasady jedyną osobą lub podmiotem, który może się na niego powołać, interes ten powinien zostać uznany za „bezpośredni” i „faktyczny”.
- 23 Bezpośredniego i faktycznego interesu, jaki rozstrzygnięcie sporu w niniejszej sprawie może mieć dla wysokiego przedstawiciela, nie podważa podniesiona przez Radę okoliczność, że wysoki przedstawiciel przewodniczy, na podstawie art. 27 ust. 1 TUE, Radzie do Spraw Zagranicznych. W tym względzie wystarczy zauważyć, że, po pierwsze, jak wyraźnie stwierdziła Rada, decyzje upoważniające do podpisania umowy międzynarodowej w dziedzinie wchodzącej w zakres WPZiB nie zawsze są podejmowane przez Radę do Spraw Zagranicznych, a po drugie, że niezależnie od dokładnej roli, jaką odgrywa wysoki przedstawiciel w ramach zawierania takiej umowy międzynarodowej, wyjaśnienia przedstawione przez Trybunał pod względem prawnym w odniesieniu do zadania polegającego na reprezentacji, o którym mowa w art. 17 ust. 1 TUE, mogą dostarczyć wskazówek na temat zakresu upoważnienia do reprezentowania na podstawie art. 27 ust. 2 TUE.
- 24 W świetle wszystkich powyższych rozważań należy uwzględnić wniosek wysokiego przedstawiciela o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta popierającego żądania Komisji, zgodnie z art. 40 akapit drugi statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej i art. 131 § 3 regulaminu postępowania.

W przedmiocie zakresu uprawnień procesowych interwenienta

- 25 Ponieważ wniosek o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta został dopuszczony, wysoki przedstawiciel zostanie powiadomiony, zgodnie z art. 131 § 3 regulaminu postępowania, o wszystkich dokumentach procesowych doręczanych stronom.
- 26 Ponieważ wniosek ten został złożony w terminie sześciu tygodni przewidzianym w art. 130 regulaminu postępowania, wysoki przedstawiciel może, zgodnie z art. 132 § 1 regulaminu postępowania, przedstawić uwagi w terminie miesiąca od przekazania pism procesowych, o których mowa w poprzednim punkcie.
- 27 Wreszcie wysoki przedstawiciel będzie mógł przedstawić uwagi ustne, jeżeli rozprawa zostanie przeprowadzona.

W przedmiocie kosztów

- 28 Zgodnie z art. 137 regulaminu postępowania o kosztach orzeka się w wyroku lub postanowieniu kończącym postępowanie w sprawie.
- 29 Jako że wniosek wysokiego przedstawiciela o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta został uwzględniony, rozstrzygnięcie o kosztach związanych z jego interwencją nastąpi w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.

Z powyższych względów prezes Trybunału postanawia, co następuje:

- 1) **Wysoki Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa zostaje dopuszczony do udziału w sprawie C-551/21 w charakterze interwenienta popierającego żądania Komisji Europejskiej.**
- 2) **Kopie wszystkich dokumentów procesowych zostaną doręczone przez sekretarza Wysokiemu Przedstawicielowi Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa.**
- 3) **Wysokiemu Przedstawicielowi Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa zostanie wyznaczony termin na przedstawienie uwag.**
- 4) **Rozstrzygnięcie o kosztach związanych z interwencją Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa nastąpi w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.**

Podpisy